

NOS

Medlemsorgan för Föreningen Natur och Samhälle i Norden. Utkommer med 4 nr per år.

Nr 4, december 1985

Program januari-mars 1986

Manusstopp för NOS 1/86
är den 3 februari.

Manusstopp för nästa
programblad är den 3 mars.

**God Jul
och
Gott Nytt År!**

Bilaga medföljer detta
programblad. Fritidsbuss/
Temaresor har bekostat
utskicket.

Thailand

THAILANDS NATUR I BILD

Måndag 7 januari kl
18.30

Lokalen, Upplandsg. 80
tv om porten.

I Thailands tropiska
regnskogar har man räk-
nat till 781 fågelarter
och 187 däggdjursarter.
I nationalparkerna Khao
Yai och Sam Roi Yot kan
man få se silkeshägrar,
egretthägrar, näshorns-
fåglar, örnuddor, lore-
kiter, kungsfiskare, bi-
ätare och sambarhjortar
men också storvilt -
tigrar och elefanter.
I kväll får vi se ett
urval. Se även bilaga
till detta utskick.

Beatrice Juhlin-Dannfelt
Tel. 08-23 58 40 A.

Opera ?

Någon fredagkväll.

Tyvär publicerar inte
Operan något långsikts-
program, men vi för-
söker att boka in en
rad platser för FNSiNs
musikälskare någon
fredag.

Ring Inger-Lise Sture
om du vill följa med.
0764-667 07 (B)

Grønland - kors och tvärs

Sommarens resa

Informationsmöte
Måndagen den 13 januari
kl 18.00, Lokalen Upp-
landsg 80 t v om porten.

Ska vi vandra i Leif
Erikssons fotspår eller
korsa inlandsisen med
hundsläde? Ska vi åter-
uppta diskussionerna
med amerikanska ambas-
saden om att vi bara
"måste" till Thule?
Eller väljer vi att
tampas med isbjörnar-
na på ostkusten? Ja,
valet är ditt.

Vi är några som kanske
ser lite mer realis-
tiskt på en grønlands-
tur till sommaren. Men
icke utan äventyr för
det!

Det finns en god tradi-
tion i föreningen vad
gäller Grønland. 1980
var vi där senast. Nu,
1986, är det dags igen.
Kanske är det dags för
sydvästra Grønland, med
huvudstaden Godthåb som
centrum. Här finns nord-
bornas första bebyggel-
se. Erik den Röde visade

vägen och redan på 1000-
talet bodde här 3-4000
människor. Här finns
också Brattahlid, Erik
den Rödes boplats.

Ja, kulturen är gammal
och historiens vingslag
får konkurrera med snö-
sparvarnas och storm-
fåglarnas.

Vegetationen är rik, om
än artfattig. Grønlands
nationalblomma, Niviar-
siak, är en verklig
ögonfröjd!

Du som bor ute i landet
är välkommen att ringa
och anmäla ditt intres-
se. Vi kommer att hålla
dig informerad under
våren om våra förbere-
delser, litteratur och
en ev träff inför resan.
Du som bor i Stockholms-
trakten är välkommen
till informationsmötet.
Vill du veta mer är du
välkommen att ringa till
Ulla-Britt Janson, tel:
08-24 62 10 A,
08-767 61 23 B.
Litteraturtips: Grønland
(dansk), utgiven på
Gyldendals forlag.

FNSIN PÅ KOMETJAKT

Lördag 18 januari
Se vidare i notisen.
Observatoriet, Saltsjö-
baden

Vi går runt på observa-
toriet och får tillfälle
att stifta bekantskap
med dess verksamhet i
allmänhet och i synner-
het med Halley's komet.
Fortfarande är kometer-
na, som man förr kalla-
de "hårstjärnor" omgivna
av en hel del mystik,
men nu är den berömda
kometen närmare än den
varit på en mansålder.
Till skillnad från
Ferlins komet kommer
Halley's inte tre gånger
i kvartalet.

Nästa tillfälle blir om
76 år. Ta chansen nu!
Anmälan till Kaj Val-
tersson - som också
kan lämna utförligare
upplysningar - senast
den 7 januari.

tel. 0753-815 87 B,
08-16 21 77 A.

Litteraturtips: Moore,
Patrick & Mason, John:
Halleys komet.

Natur och kultur 1985.

LOFOTEN 1986

LOFOTEN I SOMMAR

Diskussionsmöte Onsdag
22 januari kl 18.30.
Lokalen Upplandsg. 80,
tv om porten.

Vi träffas för att börja
planeringen för en resa
till Lofoten. Det blir
bildvisning av någon
eller några tidigare re-
senärer. Kom, se och hör
samt framför dina even-
tuella önskemål. Det kan
gälla vilka öar som vi
skall besöka, hur vi
skall resa, när vi skall
resa (juni?) och hur vi
skall bo (vandrarhem,

tält, hotell?) Skall vi
satsa på fågel, fisk
eller mittemellan?
Välkommen!

Kontaktperson: Sigge
Perman, Rörstrandsgatan
9, 113 40 STOCKHOLM,
Tel. 08-32 56 11 B

FRÅN BJÖRKHAGEN TILL
TYRESTA - SKIDUTFLYKT

Söndag 26 januari
Samling vid Björkhagens
T-banestation kl 10.00

Vi gör en långtur, 12-13
km i natursköna trakter.
Kanske möter vi ström-
starar längs vägen.
Ta gärna med proviant
för turen men det är
också möjligt att äta på
någon servering.
Anmälan senast den 25
januari till Kjell-Åke
Ingemansson, 08-48 35 28
B, 08-44 94 10 A

FNSIN I ETERN -
STUDIEBESÖK PÅ SVERIGES
TELEVISION

Tisdag 28 januari kl
17.00

Sveriges Television,
Oxenstiernas gata 34,
T-bana Karlaplan.

Hur går det egentligen
till att få ett TV-prog-
ram i luften? Följ med
på ett besök bakom ku-
lisserna. Vi gör en
rundvandring genom
inspelningsstudios,
verkstäder, kontrollrum
osv. Det hela tar ca två
timmar.

Förbered gärna frågor.
Stora som små lär väl-
komnas. Text Vad har
Arne Weise i lön? Får
man svära i TV?
Begränsat antal platser.
Anmäl dig den 22 och
23 januari på kvällen
till Ulla-Britt Janson,
tel: 08-767 61 23 B
Välkommen!

SKIDÅKNING I ROSLAGEN

Söndag 2 februari
kl. 10.30 Tunagård stn.

Nu ska vi göra en hel-
dagstur på skidor i Ros-
lagen. Vi samlas vid Tu-
nagårds station kl 10.30.
Lämpligt tåg går från Ö.
Stn. kl 9.46. Vårt mål
är Domarudden. Förhands-
anmälan till Inger-Lise
Sture senast 1 februari,
telefon 0764-667 07 (B)

TAKE OFF - STUDIEBESÖK
PÅ ARLANDA

Tisdag 4 februari 19.00

Vi samlas vid informa-
tionsdisken i utrikes-
hallen och gör rund-
vandring - bakom in-
checkningsdisken,
naturligtvis med sak-
kunnig guide.

Vi får se en del av
den teknik som mark-
tjänsten bygger på:

bagagehantering,
dockningssystem m m.
Kostnaden beror på
antalet deltagare.
Anmälan senast den 22
januari till Kjell-Åke
Ingemansson, telefon
08-48 35 28 (B)
08-44 94 10 (A)

FAGLAR PÅ STRÖMMEN

Lördag 8 februari
kl 10.00

Vi samlas vid fågelflot-
ten för att bese, mata
och fotografera fåglar-
na. Detta är ett till-
fälle att få se både
vanliga och mindre van-
liga arter som mitt i
vinterkylan söker sig
till flotten och dess
närhet.

Kjell Pettersson, tel.
08-25 78 17 (B)
08-728 05 59 (A)

VATTENFALL - SVERIGES
ENERGIFÖRSÖRJNING

Tisdag 11 febr, 18.30
Jämtlandsg. 99 Räcksta

Vi besöker Vattenfall för att studera Sveriges energiförsörjning. T-bana till Räcksta och kort promenad. Förhandsanmälan till Kjell-Åke Ingemansson senast den 7 februari
Tel. 08-48 35 28 (B),
08-44 94 10 (A)

EN SEGLATS TILL
SPETSBERGEN
- BILDVISNING

Torsdag 13 febr. 18.30
Lokalen, Upplandsg. 80,
tv om porten.

Bilder och berättelser från fem veckors seglats från Narvik via Lofoten till Spetsbergen. Det blir naturligtvis mycket djur och natur. Bilder av isbjörnar har utlovats.

Patrik Gille-Johnsson,
08-678 61 eller
08-31 78 07, Claes
Brodin, 08-20 03 48.

PROGRAMMÖTE

Måndag 17 februari kl
18.30 Lokalen, Uppl.g.
80, tv om porten

Så är det dags igen att göra ett kvartalsprogram. Och nu gäller det den härliga våren och försommaren.

Då har vi några traditionella programpunkter som väl återkommer även i år. Det finns gott om idéer, men tro inte att du kan slå dig till ro för det. Just dina idéer är i högsta grad välkomna.

Du själv är välkommen till programmötet.

Manusstopp för programbladet är den 3 mars.

Anders Schaerström,
08-744 14 83 (B),
08-63 13 70 (A)

BROTT OCH STRAFF GENOM
TIDERNA: POLISMUSEET

Torsdag 27 febr. 17.30
Polhemsgatan 30

Vi besöker ett annorlunda museum som det är ganska svårt att ta sig in i. Vi måste boka tid långt i förväg. Kl 17.30 serveras kaffe. Visningen som tar ca två och en halv timme börjar kl 18.00. Vi får se både brott och brottsbekämpning. Avgiften beror på antalet deltagare. Begränsat antal platser. Minimiålder 18 år. Förhandsanmälan senast den 20 februari till Kjell-Åke Ingemansson,
08-48 35 28 (B)
08-44 94 10 (A)

WEEK-END I BERGSLAGEN

Lördag-söndag 8-9 mars.
Ängelsberg

Våra vänner Willy Westby och Margareta Lindblad (kända för sina resehandböcker och bildvisningar) har öppnat ett vandrarhem i Ängelsberg (Willma-huset). Vi har preliminärt bokat in oss där under ett veckoslut för att åka skidor (på längden), skridskor, tefat m m i Bergslagens terräng.

Självhushållning gäller. Anmälan senast den 7 februari.

Anders Schaerström, tel.
08-744 14 83 (B)
08-63 13 70 (A)
Tel. Willma-huset:
0223-300 10

SANNOLIKA OCH OSANNOLIKA
BILDER - UNDERVATTENS-
FOTOGRAFERING

Torsdag 20 mars kl 18.30
Lokalen Upplandsg. 80,
tv om porten

Har du också ägnat dig åt undervattensfotografering? Jag har både diabilder och en kort

VÄRMÖTE -
GRÖNLANDSBILDER

Måndag 17 mars 18.30
Lokalen, Upplandsg. 80
Se kallelse.

KALLELSE

Kallelse till årsmöte måndagen den 17 mars 1986 kl 18.30 i föreningens lokal, Upplandsgatan 80, t v om porten.

Motioner skall enligt stadgarna vara styrelsen till handa senast en månad före mötet.

Preliminär dagordning:

1. Val av mötesordförande, sekreterare samt två justerare.
2. Fastställande av röstlängd.
3. Fråga om mötets behöriga utlysande.
4. Fastställande av dagordning.
5. Föregående allmänna mötes protokoll.
6. Verksamhetsberättelse för 1985.
7. Resultat- och balansräkning för 1985.
8. Revisionsberättelse för 1985.
9. Fråga om ansvarsfrihet för 1985 års styrelse.
10. Fyllnadsval till styrelsen.
11. Eventuella motioner.
12. Ev. övriga frågor.
13. Mötets avslutande.

Kjell Pettersson kommer att visa bilder från Grönland efter årsmötesförhandlingarna.

film. Nu visar vi bilderna för varandra och för alla andra som är nyfikna på hajar, vrak, undervattensvegetation och u-båtar. Kontakta mig i förväg om du har bilder att visa.
Kaj Valtersson, tel:
0753-815 87 B,
08-16 21 77 A.

NATUR OCH SAMHÄLLE I ÖSTAFRIKA - BILDER

Torsdag 3 april kl 18.30
Lokalen, Upplandsg. 80
tv om porten.

Noshörningen är ett av de djur som hotas av utrotning, bl a till följd av tjuvskytte. Vi får se bilder av noshörningar, liksom av elefanter, lejon och geparder i ett par av Kenyas nationalparker.

Kjell Linnér,

0758-563 93 (B)

Vi kan också räkna med glimtar av förra sommarens kvinnokonferens och kvinnoforum i Nairobi, miljöerna omkring - samt av gorillor i Ruanda!

Isabella Lindberg
08-61 96 59 B

UGGELLYSSNING I VÄRNATTEN

Ulriksdals slottspark
Lördag 5 april kl 20.30

Ugglor i mossen?
I varje fall i Ulriksdals slottspark. Och vad vore den tidiga våren utan ugglelyssning? Vi samlas 20.30 utanför T-banan i Bergshamra när solen har gått ned och vandrar tillsammans bort till parken.
Erik Elvers, tel.
08-85 84 88 (B)

STYRELSE (Från den 1 januari 1986)

Ordförande: Vakant
Vice ordförande: Anders Schaeerström,
Hägerstenavägen 141, 126 48 Hägersten
08/744 14 83 B, 08/63 13 70 A
Sekreterare: PeO Sundqvist
Grubbens gata 9, 112 32 Stockholm
08/50 73 19 B, 08/65 07 05 A
Kassör: Rörje Ahgren
Norrtälgen 15
181 31 Lidingö, 08/765 53 72 B, 08/14 20 00A
Ledamöter: Kjell-Ake Ingemansson
Hasselquistsvägen 10
121 46 Johanneshov, 08/48 35 28 B, 08/44 94 10 A
Gönnar Scharin
Högsgatan 2
113 36 Stockholm, 08/44 27 32 B
Inger-Lise Sture
Ö. Banvägen 23
184 02 Österskär, 0764/667 07 B
Kaj Valtersson
Värdshusvägen 20
145 20 Norrby, 0753/815 87 B, 08/16 21 77 A
Bo Zachrisson
Hirkagatan 2
113 36 Stockholm 08/31 02 33 B

FNSiN

Föreningen Natur och Samhälle i Norden

ISSN 0348-7970

Föreningens adress:
Box 49015, 100 28 STOCKHOLM

Lokal i Stockholm:
Upplandsgatan 80 t.v om porten. Tfn 08/33 49 59

Lokalföreningar:
FNSiN/K c/o Lena Sewall
Älvrosogatan 4
654 61 KARLSTAD
Tfn: 054/18 68 75(B)

Postgiro:
50 31 97 - 6 (Huvudkonto)
67 01 50 - 2 (Medlemskonto)
60 80 83 - 2 (Skriftkonto)

Medlemsavgifter

Fullbetalande medlem 60:-
Familjemedlem 20:-
Ny medlem efter 1/7 30:-

Ansvarig utgivare:

Kjell Pettersson
Kinnekullevägen 42
161 34 BROMMA
08/728 05 59(A)
08/25 78 17(B)

Redaktion:

Kjell Pettersson, PeO Sundqvist, Bo Zachrisson, Bo Michaelsson, Kaj Valtersson, Harald Eneroth, Edgar Schuldt m.fl

Nästa NOS

Manusstopp: 3/2
Utgivning: Medio mar

Material till NOS skickas till:

PeO Sundqvist
Grubbens gata 9
112 32 STHLM
Tfn 08/50 73 19

Eftertryck helt eller delvis utanför föreningen förbjudes. Men man kan ju fråga oss om tillstånd förstås.

Programförklaring

Föreningen Natur och Samhälle i Norden (FNSiN) är en partipolitiskt obunden, ideell förening.

Föreningen vill samla intresserade av miljöfrågor och levnadsvillkor till ett allsidigt studium av natur och samhälle i Norden.

Att upptäcka tillsammans är vår grundidé.

Vi arrangerar **EXKURSIONER** till intressanta områden. Vi har gjort resor till Gotska Sandön, Bornholm, Stockholms skärgård och svenska fjällen. Vi har paddlat kanot i Bergslagen, Sörmland och Uppsala, där vi efter intresse kunnat studera fauna, flora, arkeologi och kulturhistoria. Vi har gjort landskapsresor till Ångermanland och Skåne. Vi har plockat

svamp i skogarna kring Stockholm och tranbär på hälsingemyrar.

Vi arrangerar årligen **EXPEDITIONER** till områden nära och fjärran. Lofoten, Färöarna, Island, Spetsbergen, Grönland och Alaska är några av de områden som berättas besöks. Varje resa förbereds genom studiecirkel. Erfarenheterna tillvaratas och publiceras ofta i bok- eller kompendieform.

Vi arrangerar **STUDIECIRK-LAR**. Några ämnen har varit skärgården, energifrågor, fjällkunskap och foto.

Vi arrangerar **FÖREDRAG** i en mängd aktuella ämnen, såsom lägenhetsamhälle, bostadsmiljöer, rese-schildringar m.m.

Vi agerar **MILJÖPOLITISKT**. Nedre Dalälven, Tyresta-Åva och Järvafället är några av de områden vi engagerat oss i.

Som du ser har FNSiN en tydlig inriktning där ditt speciella intresse blir tillgodosett och där du genom din medverkan kan berika föreningen. Dessutom glömmet vi inte att ha trevligt. Som medlem är du välkommen att delta i dessa arrangemang. Resor och utflykter genomförs till låga självkostnadspriser respektive resgrupp. Som medlem är du dessutom 4 nummer av NOS, medlemstidningen, fylld av intressant material och program. Medlemsavgiften 1985 är faktiskt blygsamma 60:- Sätt in den på pg 67 01 50-2.

FNSiN/Skrifter & Böcker

Föreningens skrifter kan beställas genom att betalningen sättes in på postgiro 60 80 83-2, FNSiN.

Ange avsändare och vad beställningen avser. Priserna inkluderar porto och moms.

Upplysningar om skrifterna lämnas av Conny Karlsson, Skötmors väg 7B, 781 64 BÖRLANGE, (fn 0243/140 74)

Ur Uppsalas historia.

Författare Gunnar Carlin. Behandlar historia och historier om många av de äldre byggnader du finner i det nuvarande Uppsala. Illustrerad. 17 sid. Slutsåld.

Ortnamn.

Författare Christer Westerdahl. En kort introduktion till tolkningen av svenska, finska och lappska ortnamn i Sverige. 22 sid. Pris 13:-, medlemmar 10:-.

Tyresta.

2:a upplagan. En tvärfacklig beskrivning av ett av mellansveriges finaste

vildmarksområden. Innehåller artiklar om allmän kulturhistoria, arkeologi, ortnamn, kvartärgeologi, geologi, flora och fauna. Rikt illustrerad med kartor och teckningar. 32 sidor. Pris 15:-, medlemmar 12:-.

Gotska Sandön.

2:a upplagan. En tvärfacklig beskrivning. Innehåller artiklar om geologi, dyner, flora, fauna, historia och livet på ön. Den första boken som behandlar ön ur alla synvinklar. Rikligt illustrerad med teckningar, kartor och foton. 112 sid. Pris 35:-, medlemmar 25:-.

Spetsbergen — land i norr.

Förord från Arktispionjären Helge Ingstad. En allsidig bild av Spetsbergen ges genom de 25 artiklarna som bl a behandlar historia, valfångst, kolbrytning och oljefletning, geologi, växt- och djurliv. 168 sid. Pris 48:-, medlemmar 37:-.

En färd till Island 1977.

En reseberättelse om vad man kan räkna ut för längs Islands vägar kombinerat med avsnitt om geologi, flora, fågelliv och andra intressanta ämnen. Rikligt illustrerad. 52 sid. Pris 30:-, medlemmar 25:-.